Schimbari de comportament financiar: 47% dintre români şi-au restrâns cheltuielile în ultimul an din cauza creşterii preţurilor, iar un sfert strânge bani pentru educaţie şi pregatire profesionala

Românii şi-au adaptat comportamentele financiare în contextul creşterii accelerate a inflaţiei, a preţurilor şi a tarifelor la utilităţi din ultimele luni, arata studiul "*Money Matters*" 2022, realizat de Erste Group.

Datele cercetarii releva ca 77% dintre intervievaţi strâng bani, în prezent, pentru potenţiale urgenţe şi cheltuieli neprevazute, în timp ce 74% economisesc pentru a avea o rezerva de bani pentru sine sau pentru familie, ambele motive în creştere cu 8 puncte procentuale faţa de anul trecut.

Cel mai mare avans în rândul motivelor pentru care românii pun bani deoparte îl are însa dorinţa de a investi în educaţie şi pregatire profesionala, 25% indicând aceasta schimbare de mentalitate, cu 9% mai mult decât în 2021.

"Schimbarea a fost mereu o constanta în viaţa noastra, a românilor, mai ales în ultimii 30 de ani. Fie ca vorbim de schimbarea de regim din '89, tranziţia spre economia de piaţa, aderarea la structurile euro-atlantice, criza financiara, pandemia, razboiul de la graniţe, schimbarile ne-au marcat permanent existenţa. Şi ne-au insuflat o capacitate extraordinara de rezilienţa şi adaptare. De-a lungul acestor ani, cel mai important imbold s-a dovedit a fi încrederea ca putem merge înainte, ca putem avea o viaţa mai buna indiferent de provocari. Am învaţat cu toţii, pe parcurs, ca ai nevoie întodeauna de un partener – personal, profesional sau financiar. Angajamentul nostru este ca vom fi partenerul românilor şi pentru schimbarile pe care vor sa le faca în viaţa lor în contextul noilor realitaţi geopolitice, economice şi sociale", a declarat **Ionuţ Stanimir**, *Director Marketing & Comunicare, BCR.*

Studiul *Money Matters* a fost realizat la cererea Erste Group şi a vizat ţarile din Europa Centrala şi de Est –

Austria, Ungaria, Croația, Cehia, Slovacia, România și Serbia. Cercetarea a avut loc în lunile iunie și iulie 2022, pe un eșantion de 507 de persoane, reprezentativ la nivelul populației bancabile, cu vârsta de peste 15 ani.

Datele studiului au mai scos în evidența faptul ca:
- Românii economisesc, în medie, 351 lei pe luna, cu 42 de lei mai mult decât în 2021;
- Doar 33% pun bani deoparte pentru batrânețe;
- 64% dintre români declara ca au fost afectați de inflație, iar 38% cred ca situația lor financiara s-a deteriorat în ultimul an, dublu fața de 2019;
- 48% se bazeaza pe familia lor și prieteni aunci când vor sfaturi despre economii și investiții, iar 19% chiar pe informațiile din Social Media;
- 61% dintre respondenți considera ca educația financiara intra în atribuțiile școlii și ale altor instuții de învațamânt, 56% cred ca este responsabilitatea parinților și a familiei, iar 45% o plaseaza asupra bancilor și altor instituții financiare.

Din 2016, BCR, prin Școala de Bani, a oferit cursuri de educație financiara pentru mai bine de 500.000 de români, din care 50.000 în primele șase luni ale acestui an. În ultimul an, BCR a promovat intens campanii de informare și educație, în dauna celor comerciale, urmârind sa ofere românilor idei și resurse practice pentru contextul dificil al momentului.

Ultima campanie a fost lansata în septembrie 2022 și îi invita pe români sa reflecte care sunt schimbarile de care au nevoie pentru a face face fața, la rândul lor, schimbarilor din jur. Și, mai ales, ce pot face bine din punct de vedere financiar, pe termen scurt sau lung, alaturi de un partener de încredere.

Printre cele mai importante sfaturi sunt:

- Regula 50/30/20 – principala regula de împarțire corecta a bugetului: 50% pentru cheltuieli uzuale, 30% pentru dorințe și 20% pentru economii și investiții;
- Întâi eu – plateşte-te pe tine prima data. Economiseşte întâi, cheltuie dupa din ce a ramas;
- 24H – amâna achiziția unui lucru cel puțin 24 de ore pentru a te asigura ca ai nevoie de el;
- Fa-ți fondul de urgența – fa-ți un fond de rezerva, unde trebuie strânse între 3-6 salarii lunare;
- Ia în calcul Factorul Latte – o radiografie a costului mare dat de cheltuielile mici, repetitive: o cafea, un pachet de țigari, o cursa de taxi sau de Uber, o trotineta electrica;
- Cere sfatul specialiştilor – o regula de o aplicat în toate domeniile din viața noastra: de la finanțe, la medicina, la construcții, pâna la educație financiara, daca nu vrem sa pierdem bani;
- Asigurarea de viața – pentru câțiva lei pe luna, îți poate acoperi, la necaz, sanatatea, veniturile sau pierderea jobului;
- Nu te îndatora mai mult de 50% din venituri – gradul optim de îndatorare este între 30% și 50% din venituri, indiferent de originea împrumuturilor – banca, prieteni sau din alte surse;
- Analizeaza bine daca eşti pregatit pentru un credit – recomandam oamenilor chiar câteva luni de antrenament (6-12 luni), în care sa observe cum arata viața lor fara banii de rata disparuți din peisaj;
- Protejeaza-te de inflație și optimizeaza-ți cheltuielile:

- Plateşte-ți taxele la stat în perioadele de reduceri de la începutul anului. Vei putea economisi pâna la 10% din valoarea lor;
- Plateşte-ți facturile la timp pentru a evita strângerea penalitaților. Știm, poate fi dificil uneori, dar, în cele din urma, tot vei fi nevoit s-o faci, însa vei pierde destul de mulți lei;
- Nu te grabi la prima oferta atunci când îți dorești sa achiziționezi electrocasnice sau electronice noi. Urmarește produsul, compara prețurile, așteapta reducerile, vei face garantat reduceri substanțiale la astfel de achiziții;
- Utilizeaza becuri LED în casa. Deşi mai scumpe, țin mai mult și pot economisi pâna 90% din energia electrica consumata pentru iluminat și pâna la 15-20% din factura;

- Închide apa atunci când nu o folosești efectiv, inclusiv între reprizele de spalat pe mâini, dinți, barbierit, corp, vase. Doar așa vei face economii de pâna la 6 litri pe minut;
- Monteaza contoare la apa și robineți la calorifere. S-a dus vremea paușalului și fiecare ar trebui sa plateasca atât cât consuma. Iar orice reducere de consum chiar poate conta;
- Reanalizeaza-ți abonamentele la cablu, internet, telefonie și platforme de streaming Vei economisi destul de mult printr-o optimizare a pachetelor versus nevoi reale;
- Rezerva-ți vacanțele din timp, cu 6-8 luni înainte. Cu "early-booking", este deja știut ca vei putea obține pâna la 40% discount din costul unui sejur, în țara sau afara;
- Folosește transportul public, în dauna mașinii personale. Un abonament pe o luna costa pâna într-o 100 de lei, în timp ce un plin de combustibil poate ajunge și la 500 de lei;
- Fa-ți lista înainte de cumparaturi. E atât de simplu! Lista de cumparaturi ne ajuta sa fim mai organizați și sa reducem din tentația de a achiziționa lucruri de care nu avem nevoie;
- Mânânca înainte sa mergi la cumparaturi. Se întâmpla adesea ca, de multe ori ajungem la cumparaturi seara, dupa serviciu, fiind și puțin înfometați. Și nu prea mai acționam rațional. Cumparam de foame, fara sa ne mai gândim la ce avem acasa în frigider, și ajungem sa facem risipa alimentara și, da, inclusiv de bani.
- Refinanțeaza-ți creditele cu dobânda variabila. O dobânda fixa pe 5 sau 10 ani îți poate asigura rate stabile & predictibile, în ciuda variațiilor de pe piața ale indicilor ROBOR sau IRCC. Cere aici sfatul unui consilier bancar.